

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

Випускна кваліфікаційна робота
Пояснювальна записка
до магістерської кваліфікаційної роботи

на тему:

Відтворення лінгво-стилістичних особливостей ідіостилю Б.Шоу в
українських перекладах

Виконала: студентка 6 курсу, групи 6 ФП
спеціальності 035 „Філологія“
Магуза А. І.

Керівник: к.пед.н., доц. Радецька С.В.
Рецензент: к.філол.н., доц. Мазур О.В.

Херсон – 2020 року

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1.ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ (ІДІОСТИЛЮ) Б. ШОУ	
1.1. Поняття ідіостилю та ідіолекту в сучасній лінгвістиці.....	
1.2. Специфіка авторського стилю Б. Шоу.....	
1.3. Аналіз п'єси Б. Шоу «Пігмаліон»	
Висновки до розділу 1	
РОЗДІЛ 2.ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ Б. ШОУ НА ПРИКЛАДІ П'ЄСИ «ПІГМАЛІОН»	
2.1. Прояв афористики у п'єсі Б. Шоу «Пігмаліон».....	
2.2. Соціально зумовлені варіанти мови в п'єсі Бернарда Шоу «Пігмаліон». Кокні.	
Висновки до розділу 2	
РОЗДІЛ 3.СПЕЦИФІКА ДРАМАТУРГІЇ Б. ШОУ: ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТ.....	
3.1. Культурологічні та лінгвістичні аспекти сприйняття та перекладу драматичних текстів	
3.2. Приклади передачі афоризмів п'єси Б. Шоу «Пігмаліон» в перекладах	
3.3. Приклади відтворення діалекту кокні в перекладах п'єси Б. Шоу «Пігмаліон»	
3.4. Узагальнений аналіз відтворення лінгвокультурологічних особливостей п'єси Б. Шоу «Пігмаліон» у перекладі Миколи Павлова	
Висновки до розділу 3	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ABSTRACT	

ABSTRACT

From the skill of the writer, from his linguistic intuition and knowledge of the language system depends on the aesthetic originality of the traditional poetic elements used by him, which determine his personal artistic style. The writer's style is an expression of his worldview, embodied in images by linguistic means. In what follows, we will look at how B. Shaw's personal artistic style manifests itself in the play *Pygmalion*.

Translation theory does not provide a comprehensive description of the specifics of drama translation for a number of reasons. To ensure the success of the translated work, the translator must constantly monitor the adequate transfer in the translated text of the national-cultural and national-historical potential of the work. This is of paramount importance in dramatic translation.

The theoretical basis of the final qualifying work are the works of the following linguists: on the problems of translation of a literary text - Yu. K. Naida, VV Sdobnikov, AV Fedorov, AD Schweizer; on the problems of the specifics of drama translation - S. Basnet, IF Borisov, AV Zhdanov, on the problem of analysis of the author's style and its features - AB Yesin, MA Novikova, OM Sokolov, A. V. Chicherin.

The relevance of our work lies in highlighting the peculiarities of the author's style of B. Shaw on the example of translations of the play "*Pygmalion*", which remains relevant and insufficiently disclosed topic today.

The purpose of this study is to identify specific features of the use of stylistic devices by the author, i.e. to outline the specifics of the individual style of B. Shaw on the example of his play "*Pygmalion*" and its translations.

The objectives of the study are:

- 1) to explore the stylistic features of the author's style in the play;
- 2) to make a literary analysis of the work of B. Shaw "*Pygmalion*";
- 2) to analyze the means of reproduction of ideological style in translation variants;

3) make a comparative analysis of the manifestations of the author's style in the original version of the work and in versions of its translation;

4) to investigate the translation adequacy of the reproduction of B. Shaw's authorial style in the translations of the play "Pygmalion".

The **object** of research is the individual style of the author of works of art.

The **subject** of the research is the peculiarities of reproducing the author's style of B. Shaw on the example of his play "Pygmalion" and variants of its translation.

The material of our research was the original and translations of B. Shaw's work "Pygmalion", made in Russian (ED Kalashnikova, P. Melkov, N. Rakhmanov) and Ukrainian (Nikolai Pavlov (1999) and Alexander Mokrovolsky (1999)), as well as we made an attempt to make our own translations of individual parts of the work.

The following research methods were used in the course of work: comparison, analysis, synthesis, and descriptive method.

The practical significance of the results. The results obtained during the study can be used in writing scientific papers to study the specifics of the author's style or idiosyncrasy in literary texts and as illustrative material for the courses "Theory and Practice of Translation", "Editing and Critique of Translation".

АНОТАЦІЯ

Від майстерності письменника, від його мовної інтуїції та знання мовної системи залежить естетична своєрідність використовуваних ним традиційних поетичних елементів, що визначають його особистий художній стиль. Стиль письменника є вираженням його світогляду, втіленого в образах мовними засобами. Далі ми розглянемо, як особистий художній стиль Б. Шоу проявляється у виставі «Пігмаліон». Теорія перекладу не дає вичерпного опису особливостей перекладу драми з ряду причин. Щоб забезпечити успіх перекладеного твору, перекладач повинен постійно стежити за адекватною передачею в перекладеному тексті національно-культурного та національно-історичного потенціалу твору. Це має першорядне значення у драматичному перекладі. Теоретичною основою підсумкової кваліфікаційної роботи є праці наступних мовознавців: з проблем перекладу художнього тексту - Ю. К. Найда, В. В. Сдобников, А. В. Федоров, А. Д. Швейцер; з проблем специфіки драматичного перекладу - С. Баснет, І. Ф. Борисова, А. В. Жданова, з проблеми аналізу авторського стилю та його особливостей - А. Б. Єсін, М. А. Новікова, О. М. Соколов, А. В. Чичерін. Актуальність нашої роботи полягає у висвітленні особливостей авторського стилю Б. Шоу на прикладі перекладів п'єси «Пігмаліон», яка залишається актуальною та недостатньо розкритою темою сьогодні. Метою даного дослідження є виявлення специфічних особливостей використання автором стилістичних прийомів, тобто окреслення особливостей індивідуального стилю Б. Шоу на прикладі його п'єси «Пігмаліон» та її перекладів. Завданнями дослідження є: 1) дослідити стилістичні особливості авторського стилю у виставі; 2) зробити літературний аналіз твору Б. Шоу «Пігмаліон»; 2) проаналізувати засоби відтворення ідеологічного стилю у варіантах перекладу; 3) зробити порівняльний аналіз проявів авторського стилю в оригінальній версії твору та у версіях його перекладу; 4) дослідити перекладацьку адекватність відтворення авторського стилю Б. Шоу у перекладах п'єси «Пігмаліон».

Об'єктом дослідження є індивідуальний стиль автора художніх творів.

Предметом дослідження є особливості відтворення авторського стилю Б. Шоу на прикладі його п'єси «Пігмаліон» та варіанти її перекладу.

Матеріалом нашого дослідження був оригінал та переклади праці Б. Шоу "Пігмаліон", зроблені російською (Є. Д. Калашнікова, П. Мелков, Н. Рахманов) та українською (Микола Павлов (1999) та Олександр Мокровольський (1999)), як а також ми зробили спробу зробити власні переклади окремих частин твору.

В ході роботи використовувались наступні методи дослідження: порівняння, аналіз, синтез та описовий метод.

Практичне значення результатів. Отримані в ході дослідження результати можуть бути використані при написанні наукових праць для вивчення особливостей авторського стилю чи ідіосинкразії в літературних текстах та як ілюстративний матеріал для курсів «Теорія та практика перекладу», «Редагування та критика перекладу».